

NR 2 • Juni 2017

Mun&Hals

EN TIDNING FÖR MUN-&HALSCANCERFÖRBUNDETS
MEDLEMMAR, ANHÖRIGA OCH STÖDJANDE

Riksstämman 2017

Mun&Hals

Årgång 43 • Nr 2 2017

MHCF

MUN- & HALSCANCERFÖRBUNDET

KANSLI & REDAKTION

Barks Väg 14, 170 73 Solna

TEL. 08-655 83 10

E-POST: kansli@mhcforbundet.se

HEMSIDA: www.mhcforbundet.se

BANKGIRO: 5703-3573

ANSVARIG UTGIVARE

Owe Persson

REDAKTÖR

Ulf Jönson

E-POST ulfjonson.012140026@telia.com

MEDARBETARE I REDAKTIONEN

Viola Landewall, Gunnar Schneider,

Annika Ljungström

FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Owe Persson

Magasingatan 13

903 27 Umeå

TEL. 090-19 10 32

MOBIL 0703-92 63 15

E-POST owe.persson@umea.se

ISSN 2000-7477

GRAFISK FORM

TRYCK & DISTRIBUTION

Ågrenshuset, Bjästa

MATERIAL

till tidningen sänds till:

Mun- & Halscancerförbundet

Barks väg 14, 170 73 Solna

Märk kuvertet Mun&Hals

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera insänt, ej beställt material.

Insänt material returneras endast på begäran.

Eftertryck och citat är tillåtet om källan anges.

STIFTELSEN LARYNGFONDEN

ORDFÖRANDE Hans-Ola Fors

Strandgatan 19 – 952 33 Kalix

TEL. 0923-776 60 - FAX: 0923-155 90

E-POST: info@laryngfonden.se

HEMSIDA: www.laryngfonden.se

PLUSGIRO 91 82 58-5

BANKGIRO 5936-5338

Innehåll

- 4-10 Riksstämman 2017**
- 12-13 Ordförandemöte**
- 14 Teneriffaresa med MHCF Göteborg**
- 16 Världsmästare i att överleva**
- 18 Handikapphistoriska föreningens årsmöte**
- 18 Föreningsnytt**
- 19 Rapport från Mun- och Halscancerföreningen i Södra Sverige**
- 20 Sydöstra Föreningens årsmöte den 4 mars hölls på Smålandsgården i Örserum**
- 20 Välbesökt årsmöte i föreningen i Örebro och Värmlands län**
- 21 Nationell konferens om samband mellan mat och cancer**
- 22 RCC-möte**
- 23 Föreningssidan med information om kontaktpersonerna**
- 23 Faktasida från förbundet**

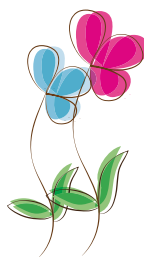
Ledaren

EFTER EN OVANLIGT KALL VÅR står nu sommaren för dörren. Våren är en intensiv tid inom föreningslivet, med årsmöten, stämmor och kongresser. Till redaktionen kommer flera rapporter om genomförda årsmöten i föreningarna, trevliga reportage som vittnar om en aktiv verksamhet. Förbundet genomförde i slutet av maj sin årliga riksstämma, denna gång i Göteborg, eftersom det är 50 år sedan förbundet bildades, just i Göteborg Riksstämman är ett tillfälle både för återblick på det år som gått, en summering och redovisning av årets aktiviteter, men också en blick framåt, planeringen för det kommande året. Sammanfattningsvis kan man konstatera att verksamheten både i föreningarna och förbundet uppvisar en hög aktivitet. Ordförande för stämman var, i likhet med flera år tidigare, Esbjörn Melin, som skötte klubban på ett eminent sätt. Här är också på sin plats att tacka Kristina Henriksson och Zofia Kiet på vårt kansli för deras idoga förberedelsearbete inför stämman. Ett särskilt tack också till Staffan Hagelin Gille och till Göteborgsföreningens ordförande,

Annika Ljungström, som på plats arbetat för att ge så bra förutsättningar som möjligt.

Handikappförbundet, paraplyorganisationen för de olika funktionshinder- och patientföreningarna, har också genomfört sitt årsmöte, kongressen, i maj. Handikappförbunden håller kongress vartannat år, vilket innebär att alla styrelseledamöter väljs för en tvåårsperiod. Lite tidigare i år hölls dock en extra kongress för att besluta i ett enda ärende, nämligen att byta namn på organisationen som numera heter Funktionsrätt Sverige. Det nya namnet har sin grund i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som innebär rätten till självbestämmande och full delaktighet.

Denna inriktning bådars gott för framtiden.

Slutligen tillönskas alla läsare, samarbetspartners och annonsörer en skön och avkopplande sommar.

Ulf Jönson
redaktör

Omslag: Jan Michäel Hirsch. Foto: Ulf Jönson

Nästa nummer utkommer i september 2017
Materialstopp till nr 3 är 2 augusti 2017

ER NYA LEVERANTÖR!

- ▶ **Det enda relevanta alternativet!**
- ▶ **Till ett attraktivt pris!**
- ▶ **På ett professionellt sätt!**

Fahl Scandinavia ställde för första gången ut bl.a. HME och plåster under MHCFs riksstämma i Göteborg. Vi är tacksamma för att vi fick vara med under 50-års jubileet.

I montern Bertil Barnefelt, Sales Manager och Johan Almgren, Office Manager redo att informera.

Fahl Scandinavia är en ny distributör för laryngektomi- och trakeotomivård.

Vi är ett dotterbolag till Andreas Fahl Medizintechnik-Vertrieb GmbH som i år firar 25 års jubileum. Totalt är vi fem medarbetare som sköter den dagliga verksamheten tillsammans med moderbolaget i Tyskland.

Från vårt kontor i Medicon Village, Lund, arbetar vi med att förse den Svenska sjukvårdsmarknaden med högkvalitetslösningar för både röst- och lungrehabilitering.

Genom en omfattande och ständigt uppdaterad produktportfölj, jobbar vi nära både sjukhuspersonal och patient och kan erbjuda anpassningsbara lösningar för unika patientbehov.

Är du intresserad av att prova något, eller vill du ha mer information?
Kontakta oss gärna!

- ▶ **Phone: 046-287 3790**
info@fahl-scandinavia.se
www.fahl-scandinavia.se

Riksstämman 2017

Årets Riksstämman genomfördes i Göteborg under två dagar, onsdagen den 10 och torsdagen den 11 maj. Valet av ort för stämman berodde helt enkelt på att det var i Göteborg vårt förbund bildades för 50 år sedan. Läs mera om förbundets historik i föregående nummer av Mun och Hals.

I VANLIG ORDNING var den första dagen avsatt för föreläsningar och under den andra dagen genomfördes själva stämman/årsmötet.

ONSDAGEN INLEDDES med att förbundsordföranden Owe Persson hälsade stämmodeltagarna välkomna och vände sig särskilt till våra inbjudna gäster.

I SITT INLEDNINGSFÖRÄNDE erinrade Owe Persson om den positiva utvecklingen när det gäller vård och behandling av mun- och halscancerpatienter, såsom kortare väntetider och en allt effektivare behandling. Han berörde också forskningen på

området och förbundets medverkan i utvecklingsarbetet.

EFTER INLEDNINGEN var det dags för föreläsningarna. Eftermiddagen skulle innehålla så många som fyra olika föreläsningar. Den första hölls av professor Jan-Michael Hirsh, Akademiska sjukhuset i Uppsala. Föreläsning nummer två hölls av specialisttandläkaren Johan Segerström, Sophiahemmet, här efter lämnade Hans-Ola Fors en rapport från Laryngfonden och slutligen fick vi en uppdatering från förbundets pågående rehabiliteringsprojekt.

Vi återger här korta referat av alla föreläsningarna.

Text och foto: Ulf Jönson

Owe Persson

Hur ska vi förhindra cancer i munhålan?

UNDER DEN HÄR RUBRIKEN presenterade professor Jan Micháel Hirsch, Akademiska sjukhuset i Uppsala, delar av ett snart 50-årigt forskningsarbete med målet att förhindra insjuknande i munhåle-cancer genom att analysera och kartlägga orsaker och därigenom också kunna peka på verk samma förebyggande insatser.

ANTALET PERSONER som insjuknar i huvud/halscancer ökar och det gäller också för munhåle-cancer. Vad beträffar de bakomliggande orsakerna kan man konstatera att de traditionella riskfaktorerna, rökning och alkohol, håller sig på en konstant nivå och kan alltså inte vara orsak till ökningen av cancerfallen. I stället ligger förklaringen i dels en åldrande befolkning, dels och kanske

främst i ökningen av antalet cancerfall orsakade av humant papilloma virus (HPV), vilket främst hänger samman med ändrade sexualvanor. Munhåle-cancer kan också ha genetiska orsaker men främst rör det sig om livsstilsfaktorer.

Observationer som bör signalera misstanke om munhåle-cancer är sår på munslemhinnan som inte vill läka, synlig eller palpabel knuta (man kan känna den med tungan eller fingrarna, obehag eller smärta i munnen.

Screening för att förebygga och upptäcka cancer i munhålan

Det är väl känt att screening för att upptäcka livmoderhalscancer har medfört en betydande minskning både när det gäller det totala antalet cancerfall och dödlighet

i livmoderhalscancer. Utifrån de erfarenheterna menar Jan-Micháel Hirsch att en motsvarande screening bör införas för att upptäcka och förebygga munhåle-cancer. Det kan åstadkommas med ett nationellt program för screening och uppföljning vad avser munhålan, Den kliniska undersökningen skulle visa på förekomst av förstadium till cancer och även elakartade förändringar i munhålan skulle upptäckas. Efter-som potentialen för prevention av munhåle-cancer är så stor ska screeningen också innehålla en analys av patientens riskbeteende, främst avseende tobaks- och alkoholvanor och förekomst av HPV i slemhinne-förändringar.

Text och foto: Ulf Jönson

Jan Micháel Hirsch

Tandrekonstruktioner efter skador och behandling hos mun- och halscancerpatienter

En av våra utmärkta föreläsare på Riksstämman i Göteborg, för Mun- och Halscancerförbundet, var specialisttandläkare i Oral Protetik, Johan Segerström Sophiahemmet.

HAN TALADE OM tandrekonstruktioner efter skador och behandling hos patienter med mun- och halscancer. Johan Segerström arbetar i första hand med kronor, broar, implantat och proteser. Han vill helst att när patienten är klar för operation så ska alla tillbehör, gjorda av tandteknikern vara klara.

Vanligaste folksjukdomen i världen är karies, som medverkar till tandlossning.

Cancerframkallande är alkohol, tobak, snus och virus

Viktigt för att undvika munhålecancer är bl.a. bra munhygien och kosten. Man bör borsta tänderna 2 ggr/dag om man vill ha dem kvar.

Tandvården i dag har lyckats mycket bra. 19-åringar i dag har inga eller några få lagningar.

VIKTIGT ÄR OCKSÅ: tidig upptäckt, fluortandkräm och att begränsa godisätandet till lördagsgodis.

Tandslitaget ökar också på grund av läsk, stress och tandgnissling.

Målet för behandlingen är att när patienterna vaknar upp, ska de kunna använda munnen. Protetikern, tumörläkaren, tandteknikern och rekonstruktionsläkaren arbetar som ett gemensamt team från början.

Johan Segerström visade bilder på tandteknik på hög nivå och på lyckade proteser. Behandlingen ska förfina utseendet, men ej förändra.

Han påpekade att gapträning är mycket viktig för mun och halscancerpatienter.

Johan Segerström, oral protetik, utför oftast sina behandlingar på folktandvårdens specialistklinik i Uppsala.

Johan Segerström

Text: Annika Ljungström
Foto: Ulf Jönson

Årets Riksstämman

Information från Laryngfonden

Av Laryngfondens ordförande Hans-Ola Fors fick vi veta att fonden i år fyller 40 år, den är alltså 10 år yngre än förbundet.

FONDEN HAR för närvarande ett eget kapital på 115 mkr. Placeringen av kapitalet påverkas av det allmänna ränteläget, vilket vid nuvarande låga ränteläge innebär en mera riskfylld placeringssynpunkt med placeringar i aktier och olika former av obligationer. Placering

på bankkonto ger i dagsläget ingen avkastning. Resultatet kan variera över åren. 2015 som var ett ovanligt lyckosamt år ur placeringssynpunkt, gav en summa på 6.5 mkr som kunde delas ut. Året härefter var den möjliga utdelningen något lägre, 4.3 mkr, en summa som visat sig ansluta till medelvärdet för utdelningarna under de senaste tio åren. Hans-Ola Fors underströk att det endast är avkastningen av kapitalet som kan delas ut och innan detta sker ska 20% av avkastningen återföras till kapitalet.

När det gäller fondens bidragsgiv-

ning har forskning inom huvud- och halscancerområdet högsta prioritet. Men också utbildning inom området och bidrag till föreningarna prioriteras högt. Vissa år lämnar fonden bidrag till rehabiliteringsresor. Det rör sig om relativt stora belopp eftersom resorna numera planeras centralt och omfattar medlemmar från hela landet. I år har inga medel anslagits för rehabiliteringsresor men eventuellt kan finansiering av någon resa ske under 2018.

Text och foto: Ulf Jönson

Årets Riksstämman

Rapport från rehabiliteringsprojektet

Marie Robertsson och Christina Salonen Andersson berättade om det pågående projektet.

Projektet bekostas av medel från allmänna arvsfonden och har vuxit från samtalsgrupper i Stockholm och på Gotland till flera satsningar för informationsspridning.

FÖRRA ÅRET deltog projektledarna tillsammans med förbundsordförande Owe Persson i Almedalsveckan i Visby och planen är att man ska delta även detta år eftersom intresset från allmänheten och från sjukvårdspersonal var stort.

Man kommer även att ha en monter på årets tandläkarstämma och delta i Cancerdagen på Oscarsteatern i november.

TILL PROJEKTET är nu knutet en jourkurator och för boende i Stockholm finns även en tandhygienist tillgänglig.

MARIE OCH CHRISTINA försöker nu besöka olika sjukhus för att nå så många berörda som möjligt.

Vi önskar Marie och Christina lycka till med detta viktiga arbete.

Text: Lena Lageson
Foto: Ulf Jönson

Christina Salonen Andersson informerade om projektet.

Årets Riksstämman

Jubileums- middag

Foto: Jan Jakobsson

Partypatrullen underböll.

PÅ KVÄLLEN bjöds vi på en fin jubileumsmiddag och underhållning av Partypatrullen med gamla välkända melodier.

Text: Annika Ljungström

Riksstämman – dag 2

Dag två var helt vikt för riksstämman, dvs årsmötet. Esbjörn Melin, som under flera år varit ordförande vid våra riksstämmor, var självskriven som ordförande även detta år. Undertecknad valdes till stämmans sekreterare.

VERKSAMHETS- OCH EKONOMI-BERÄTTELSENA behandlades utan särskild diskussion. En fråga som väcktes vid föregående års riksstämman var att byta förbundets namn till Huvud- halscancerföreningen. Då beslutades att förslaget skulle sändas på remiss till föreningarna och av de remissvar som inkommit framgick att något byte av namn i dagsläget inte önskades. Detta blev också stämmans beslut. När vi kom till valen var det dags att välja ord-

Stämmans presidium samråder.

← föranden, alla styrelseledamöter har en mandatperiod på två år. Till ordförande för de kommande två åren valdes Owe Persson och som kassör kom Sören Selinder tillbaka till styrelsen. Ett fyllnadsval på ett år. Till ordinarie styrelseledamöter valdes Lena Lageson, Annika Ljungström och Ulf Jönson och Viola Landewall omvaldes som styrelsesuppleant.

ETT TACK FRAMFÖRDES OCKSÅ till kansliets personal och till Göteborgsföreningens ordförande Annika Ljungström för hennes planeringsarbete inför riksstämman.

Text: Ulf Jönson
Foto: Jan Jakobsson

I samband med stämman utsågs Bengt Svensson och Jan-Erik Nilsson till bedersmedlemmar.

Slutligen avtackade Owe Persson de styrelsemedlemmar som nu lämnar sina uppdrag, Gunilla Beling, som ingått i styrelsen sedan 1993, Annika Axelsson sedan 2004 och Börje Adolfsson sedan 2013.

Cancer i hals eller munhåla?

Det finns gemenskap med andra i samma situation!

Bli medlem i någon av Mun- & Halscancerförbundets föreningar.

Vi välkomnar behandlade, anhöriga, sjukvårdspersonal, vänner och andra intresserade som medlemmar.

Mun- & Halscancerförbundet (MHCF) arbetar för:

- kontakt och information före och efter behandling
- att hjälpmedel och förbrukningsmaterial skall vara kostnadsfria
- utökade resurser till rehabilitering
 - handikappersättning, färdtjänst och kostnadsfri tandvård
- subventionerad utomlandsvård
- forskning och utveckling av hjälpmedel
- bredare informationsverksamhet
- rökinformation i skolorna

Läns- eller regionsföreningar i Sverige finns i:

Dalarna, Gävleborg, Göteborg, Halland, Sydöstra Sverige, Stockholm, Uppland, Södra Sverige, Västmanland, Norrland, Örebro och Värmlands Län.

Vi är en av huvudmännen i Cancerfonden

EN ANNORLUNDA SALONG

Salonger – med peruker och turbaner

Vi träffar dagligen personer med olika typer av håravfall, bl a håravfall som biverkan vid cytostatikabehandling. Och vi vet att det finns många frågor och funderingar kring det som inträffar och vid val av peruk. Hos oss hittar du ett stort utbud av peruker och turbaner i olika modeller och utförande – för att vi på bästa möjliga sätt ska kunna hitta just det du söker, för bästa känsla och komfort! **Kontakta oss gärna för fri konsultation.**

Varmt välkommen till någon av våra salonger!

Carl M Lundh – Salonger och Partners

Hur olika människor väljer att hantera sitt håravfall är individuellt och i slutändan en smaksak. Vissa väljer att lämna huvudet bart medan andra föredrar att använda turban och sjal eller peruk. Oavsett vad du själv väljer, är det viktigaste att det känns bra och bekvämt för dig!

VÄRDEKUPONG

Mun&Hals, 02-17

Lämna kupongen till någon av våra salonger eller partners – och få tillhörande resekit vid köp av en valfri peruk. Kupongen gäller t.o.m den 30/9-2017. Kan ej kombineras med andra erbjudanden eller rabatter.

CARL M LUNDH SALONGER – GÖTEBORG CML: 031-10 23 80 | GÖTEBORG Salong Wivi: 031-41 45 10 | HELSINGBORG CML: 042-14 30 00 | JÖNKÖPING CML: 036- 15 02 70
KALMAR CML: 0480-268 30 | KALMAR Länssjukhus CML: 0480-813 69 | LUND CML: 046-14 17 70 | MALMÖ CML: 040-733 20 | STOCKHOLM CML: 08-545 66 800 | STOCKHOLM
Perukshopen: 08-20 10 06 | UMEÅ Salong Huvudform: 090-12 16 72 | VÄSTERÅS Ann & Ewa Salongen: 021-18 15 03 | ÖREBRO USÖ Hårvård: 019-14 83 63.

PARTNERS – ANDERSTORP Almgrens hårvård: 0371-154 77 | BORÅS Borås Hårstudio: 033-23 96 90 | BORÅS Hulta Salongen: 033-15 51 77 | ESKILSTUNA Salong LM: 016-
13 27 19 | FALUN Headbanger Hairstyle: 023-197 88 | KARLSKOGA Salong Boman: 0586-310 27 | KARLSTAD Hedwig Hårvård: 054-19 08 03 | KRISTIANSTAD Skägg & Lockar:
044-10 00 00 | LINKÖPING Fifty Fifty: 013-12 65 66 | NORRKÖPING Peggis Barbershop: 011-13 24 00 | RONNEBY Salong Astra: 0457-108 51 | SVENLJUNGA Bergs Salong:
0325-61 10 86 | TORSÅKER Salong P.I.A: 0290-400 12 | UPPSALA Hårfixarna: 018-20 90 90 | VÄXJÖ Hårdesign: 0470-483 90 | ÖRNSKÖLDSVIK Salong Jacob: 0660-190 17 |
ÖSTERSUND Madelene Hårvård: 063-10 14 85.

Ordförandemöte

I april var det dags för det första ordförandemötet för året. Vid två tillfällen varje år träffas föreningarnas ordförande och förbundsledningen för ömsesidig information. Även denna gång var det många frågor som behandlades, så många att alla inte kan återges här.

EN FRÅGA VAR att socialstyrelsen har tillsatt en utredning rörande statsbidrag till patientorganisationerna. Owe Persson redogjorde för bakgrunden till utredningen som är att samma totala belopp har utbetalats under de senaste 13 åren, samtidigt som organisationerna blivit flera. Detta har givetvis fått till följd att statsbidraget per organisation/förbund blivit lägre.

På statsbidragsområdet fick vi också veta att regeringen har beslutat om ett särskilt bidrag till landstingen/regionerna med syfte att korta köerna för cancerbehandling.

STAFFAN HAGELIN GILLE OCH KENNETH RUBENSSON har tidigare fått

i uppdrag att ta fram förslag till en ny informationsbroschyr. Förslaget presenterades nu och efter diskussion enades mötet att broschyren bör samordnas med innehållet i den nya hemsida för förbundet, som är under utarbetande.

VID RIKSSTÄMMAN kommer i vanlig ordning förslaget till verksamhetsplan att presenteras. Planen har som grund förbundets varumärkesplattform som utarbetats vid tidigare ordförandemöten,

FRÅN FÖRENINGARNAS SIDA var det en ömsesidig information om verksamheten och vilka särskilda aktiviteter och arrangemang man haft

Från vänster runt bordet: Sture Ficher, Corneliu Hangan, Annika Ljungström, Lena Lundström, Owe Persson, Kaarlo Vuolle, Bengt Göran Svensson, Staffan Hagelin Gille, Kenneth Rubensson, Viola Landewall.

eller som planeras. Här kommer några axplock.

KENNETH RUBENSSON, som är Gävleborgsföreningens nyvalda ordförande, berättade att föreningen haft flera medlemmöten där kontaktsjuksköterskorna har medverkat. Föreningen har också tillsammans med andra patientföreningar hållit torgmöten i Gävle med information till allmänheten. Dessa möten har varit uppmärksammade i lokalradion.

ÄVEN FÖRENINGEN I UPPLAND brukar bjuda in en kontaktsköterska till sina möten, berättade Staffan Hage-Lin Gille. I Uppland har förändringar skett i styrelsen, både kassör och sekreterare nyvaldes vid årsmötet

STURE FICHER representerade för dagen föreningen i Örebro/Värmland. Föreningens sekreterare, Barbro Arvidsson, avgick vid årsmötet efter fina insatser under många år.

KAARLO VUOLLE, före detta ordfö-

rande i föreningen i Västmanland, upplyste att den nya ordföranden heter Eva Knuts Eriksson.

OCKSÅ HALLANDSFÖRENINGEN har fått en ny ordförande, Bengt Göran Svensson, som varit styrelseledamot under många år.

I NORRLAND omvaldes hela styrelsen vid årsmötet. En aktuell fråga i föreningen är rehabiliteringsinsatserna i Sundsvall. Owe Persson representerar i dag såväl förbundet som norrlandsföreningen.

OCKSÅ I DALARNA omvaldes hela styrelsen med Lena Lundström som ordförande.

AV ANNIKA LJUNGSTRÖM, ordförande i Göteborgsföreningen, fick vi veta att 29 medlemmar tidigare i år deltagit i en rehabiliteringsresa till Teneriffa. Om den resan kan du läsa i en särskild artikel.

STOCKHOLMSFÖRENINGEN, som vid ordförandemötet representeras av

Viola Landewall, har sedan flera år tillbaka medlemmöten varje månad. Till hösten kommer medlemmarna att inbjudas till en tvådagars talkurs vid Nynäsgråden.

CORNELIU HANGAN företrädde föreningen i södra Sverige. Han upplyste att föreningen har dialogmöten med hälso- och sjukvården. Varje år anordnas i samarbete med föreningen i Halland träffar med logopedstudenter i Lund.

SLUTLIGEN informerade artikel-författaren från ett möte med det nybildade konsument- och patientrådet vid Läke-medelsverket. Totalt ingår 16 organisationer i rådet och vårt förbund har utsetts att ingå under den första mandatperioden, som är två år.

Text och foto: Ulf Jönson

**Vill du annonsera
i tidningen Mun & Hals?**

Kontakta
Gunilla Åkerlund
0660-29 99 63
gunilla.akerlund@agrenshuset.se

@ÅGRENSHUSET

Rehabcenter Mösseberg
Rehabcenter Sfären

Bräcke
diakoni

Rehab för livet

Rehab handlar hos oss om återhämtning, att utvecklas och skapa något nytt. Ditt skraddarsydda program kan innehålla t ex vattengymnastik, mindfulness, tid för reflektion, samtal med andra och föreläsningar. Och viktigast av allt – du får värdefull kunskap med dig hem.

Tel 08-791 14 18, www.brackediakoni.se/sfaren

Resa

Teneriffaresa med MHCF Göteborg

En före detta medlem i Göteborgsföreningen, numera bortgångna Sonja Berg, som lämnat oss i den aktningsvärda åldern av 104 år, har i sitt testamente, gett uttryck för att hon haft stor glädje av föreningen, och ville skänka en summa pengar.

SONJA TESTAMENTERADE en 4:e del av sin kvarlåtenskap till Göteborgsföreningen. Resten delades mellan hennes 3 brorsbarn.

Enligt Sonjas önskemål skulle gåvan komma medlemmarna till gagn genom att stärka medlemmarnas gemenskap, skapa social samvaro och sprida glädje.

För att uppfylla hennes önskan ordnade styrelsen en resa för intresserade medlemmar.

VI VAR ETT 20-TAL MEDLEMMAR

som samlades på Landvetter kl 4.30 20170129.

Planet landade på Teneriffa vid lunchtid. Transfer till hotellet Park club Europé, därefter en utsökt lunch.

EFTER ATT VI installerat oss i våra rum var det fritt fram för egna aktiviteter, såsom poolbad, promenader på strandpromenaden, shopping osv.

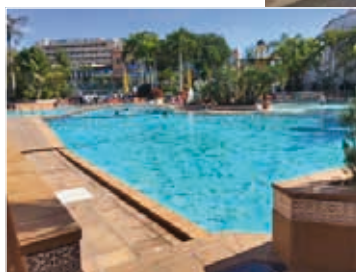

Informationsmöte Teneriffa.

Hotellpoolen.

SOL OCH VÄRME hela veckan. Utflykter ordnades, dels till vulkanen Teide, Spaniens högsta berg med sina 3718 m och som fortfarande är en aktiv vulkan och har en säregen natur, och till grannön Gomera, som är speciell med höga berg och djupa dalgångar.

DÅ ALL FÖRTÄRING INGICK i resan, träffades vi vid måltiderna och umgicks även på kvällarna då hotellet bjöd på underhållning varje kväll.

Middag på hotellet.

Kvällssamvaro.

MYCKET NÖJDA. Mycket god mat och som tidigare nämnts fint väder, landade vi på Landvetter, nöjda men trötta på eftermiddagen 20170205.

Text: Bo Magnusson
Foto: Arne Ljungström

GÅ IN OCH TITTA PÅ VÅR HEMSIDA

www.mhcforbundet.se

SUNSTAR

Bli fri från din muntorrhet!

**ÅTERFUKTAR
SKYDDAR
LINDRAR
LÄKER**

GUM® HYDRAL är en produktserie som ger återfuktning vid muntorrhet för **OMEDELBAR** och **LÅNGVARIG** lindring

- HELA DAGEN, VARJE DAG

Finns på: **APOTEK** **LloydsApotek** **Apotea-se**

Sunstar | Tel 031-87 16 10 | SunstarGUM.se

G·U·M® **HYDRAL**™

Patientberättelse

Världsmästare i att överleva

”VAR CANCERN ÄN HAR SUTTIT HAMNAR DEN I HUVUDET TILL SLUT”.

Så lyder orden i en av CancerRehabFondens kampanjer. Så var det inte för mig. Inte första gången iallafall. Inte andra gången för den delen heller. Men kanske vid tredje började det mala. Det där om att man faktiskt kan dö av cancer. Och definitivt den fjärde...

Statistiskt sett borde jag antagligen vara död, men jag hänger till min stora lycka fortfarande med. Tre tumörer i tungan och en i halsen. Och nej, jag har inte rökt, snusat eller konsumerat mängder av alkohol, vilket är den vanligaste följdfrågan. Jag har bara haft otur. Jag har genomgått diverse operationer, strålningar och cellgiftsbehandlingar fyra gånger på åtta år. Min tioårige son säger att jag är världsmästare i att överleva cancer. Jag gillar det uttrycket. Det är för honom jag kämpar. Jag kan inte lämna honom nu. Vad vore jag då för en mamma?

JO, TANKAR OM CANCER mal i mitt huvud hela tiden. Samtidigt ska jag helst inte visa min fula ångest utåt. Vem vill se den? Jag ska vara glad och positiv! Inte provoceras av vinnare i ”cancerlotterier”. Det sitter i huvudet. Inga kuratorer eller psykologer kan ta bort det. För mig gäller bara att hitta nästa eventuella tumör snabbt och få bort den. Överleva.

MIN HÖGSTA ÖNSKAN just nu är lite lugn och ro. Att slippa bruset i huvudet. Att få lära mig att leva med de komplikationer detta har inneburit för mig. Känna mig ”normal”. Jag skulle vilja slippa vara en del i vårdapparaten även om cancer vården är fantastisk i Sverige. Jag har mött underbara undersköterskor, sjuksköterskor och läkare. Jag har också stött på okända individer och har samlat på mig en mängd tragikomiska händelser under resans gång. Jag har mött

likasinnade i cancerföreningar. Det ger mig styrka. Jag väljer därför, trots all ångest, att tro på livet. Att leva ända tills jag dör. För min son och min familj.

Text och foto: Jeanette Terävu

Efter att artikeln skrivits har Anette fått besked att hon drabbats av nya tumörer men hon är fast besluten att fortsätta kämpa för att överleva.

Jeanette och hennes son Valdemar.

- ♥ har 11 läns- och regionför-
eningar runt om i landet
- ♥ bevakar och tillvaratar
medlemmarnas intressen
- ♥ arbetar aktivt för att hjälpa
medlemmarna tillbaka till
ett meningsfullt liv
- ♥ ordnar rehabiliterings-
seminarier och -resor
- ♥ har sitt kansli i Solna
- ♥ arbetar för att starta
samtalsgrupper för både
patienter och anhöriga
antingen via sjukvårdspers-
sonalen eller i lokalföre-
ningarnas regi
- ♥ ger ut tidningen
Mun&Hals
med aktuell information,
artiklar och reportage
- ♥ har regelbundet kurser
för förbundets och före-
ningarnas förtroendevalda
samt antirökinformatörer
- ♥ håller kontakt med myn-
digheter och serviceorgan
- ♥ tillhör Handikapporganisa-
tionernas Samarbetsorgan
- ♥ är en av huvudmännen i
Cancerfonden
- ♥ har kontakt med mot-
svarande förbund i andra
länder
- ♥ har förtroendeanslutna
läkare, tandläkare, logoped,
kurator och dietist
- ♥ har instiftat den fristående
Stiftelsen Laryngfonden

STIFTELSEN LARYNGFONDEN

*i kamp mot
Strup- och munbålecancer*

Laryngfonden - en fristående fond instiftad av Svenska Laryngförbundet - står öppen för ansökningar om bidrag, vilka kan beviljas i enlighet med fondens ändamål:

Fondens ändamål är att främja forskning och utveckling, särskilt inom områdena laryng-, hemilaryng- och glossektomi samt främja vård och rehabilitering för behövande sjuka inom dessa områden, dock ej sådant som åligger stat, landsting och kommun, enligt gällande lagar, regler och praxis.

*Bidrag och gåvor
emottages tacksamt på:*

Plusgiro
91 82 58-5
Bankgiro
5936-5338

Ansökningsblankett för bidrag finns hos:

Stiftelsen Laryngfonden

Strandgatan 19 • 952 33 Kalix

Tel: 0923-776 60 • Fax: 0923-155 90

E-post: info@laryngfonden.se

Hemsida: www.laryngfonden.se

Årsmöte

Handikapphistoriska föreningens årsmöte

SEDAN MÅNGA ÅR TILLBAKA är vårt förbund medlem i Handikapphistoriska Föreningen, som bildades för 30 år sedan. Ordförande för föreningen är sedan ett par år tillbaka Jan-Peter Strömngren som nu omvaldes för ytterligare ett år. I sin välkomsthälsning tog han upp frågan om föreningens namn, som blivit lite ålderdomligt. Man talar numera inte om handikapp utan i stället om funktionsnedsättning, vilket motiverar ett namnbyte. Den nya styrelsen måste därför ta på sig uppgiften att komma med förslag till ett nytt namn. Vidare erinrade Jan-Peter Strömngren om föreningens 30-årsjubileum, som man tänker uppmärksamma med särskilda arrangemang i höst. Man vill då i seminarieform uppmärksamma den stora betydelse Bengt Lindqvist och Karl Grünwald haft för föreningen.

I SAMBAND MED ÅRSMÖTET inbjöd föreningen till ett seminarium under rubriken "Hjälpmedlens roll och betydelse i går, i dag och i framtiden". Det har hänt en hel del på hjälpmedelsområdet under de senaste åren. Hjälpmedelsinstitutet, som var en ideell organisation med staten och Sveriges Kommuner och Landsting som medlemmar, upphörde 2014. Institutet hade som övergripande uppgift haft att verka för en utveckling av bra och säkra hjälpmedel och att medverka till en effektiv hjälpmedelsförsörjning. Numera har Myndigheten för delaktighet tagit över en del av det ansvar Hjälpmedelsinstitutet hade och Socialstyrelsen har också fått ett utökat ansvar på området. Dessutom pågår en statlig hjälpmedelsutredning. Den ska ge förslag om hur man kan öka likvärdigheten

och minska skillnaderna rörande avgifter och regelverk och likaså se över frågan om en nationell reglering och ett samlat huvudmannaskap.

AVSLUTNINGSVIS kan man konstatera att Handikapphistoriska föreningen i förhållande till sina begränsade resurser har en omfattande verksamhet. Tidvis har också vårt förbund varit engagerat, inte minst i HAIKU-projektet, som pågick fram till hösten 2015. Projektet skulle synliggöra historien om livet för personer med funktionsnedsättning och flera av våra medlemmar deltog i en insamling av levnadsberättelser.

Text: Ulf Jönson

Förenings- nytt

UNDER DEN HÄR RUBRIKEN tänker vi pröva något nytt, nämligen en slags annonsruta för föreningarnas kommande aktiviteter.

HÄR KAN VARJE FÖRENING "ANNONSERA" den verksamhet som planeras för den kommande perioden, intill det att nästa nummer av Mun & Hals kommer ut. På så sätt når man alla medlemmar med en påminnelse och andra föreningar kan

dessutom få tips och inspiration till sitt eget utbud.

DEN HÄR RUTAN ska alltså användas för att i förväg informera. Att sedan rapportera från mötet eller aktiviteter i form av en artikel i tidningen är givetvis lika angeläget och viktigt som tidigare.

Redaktionen

Maila till: Ulf Jönson

ulfjonson.012140026@telia.com

Göteborgsföreningen hälsar alla medlemmar välkomna till höstens första medlemmöte på Dalheimers hus onsdag 6 september. Kl. 12-13 bjuder föreningen på lunch och därefter medlemmöte kl.13.00.

Styrelsen

Årsmöte Södra Sverige

Rapport från Mun- och Halscancerföreningen i Södra Sverige

Corneliu Hangan till vänster.

Den 5 mars 2017 hade vi årsmöte på Restaurang Statt i Hässleholm. Vår ordförande Annika Axelsson blev omvald på 2 år. Efter övriga möteshandlingar hade vi information.

CORNELIU HANGAN berättade om kommande talkurs i maj månad. Kursen kommer att vara i två dagar och är gemensam med Halandsföreningen. För första året är kursen inte bara för personer som genomgått laryngektomi utan även för mun och halscanceropererade.

Gun Olsson gav rapport från möte/utbildning på Regionalt Cancercentrum Syd.

VI DELADE UT broschyren "Så vill vi ha det, patienters och närståendes önskemål om omhändertagande och bemötande i cancervården" Broschyren är framtagen av patient och närstående råd som är ett fristående råd knutet till regional cancercentrum väst. I Sverige finns sex patient- och närstående råd som är knutna till respektive regionalt cancercentrum.

MÖTET AVSLUTADES med gemensam middag i restaurangen. Vi serverades avocado och broccolisoppa till förrätt, laxfyllda spättafileer med babyspenat och dillpotatis till huvudrätt. Till efterrätt fick vi hemmagjord chokladmousse med varm hallonsås. Vi avslutade med kaffe och tårta. En av medlemmarna fyllde 70 år just den dagen så det blev extra firande. Vi blev verkligen mätta och belättna. Maten var väl anpassad för de som har problem att svälja.

Vid pennan
Jan-Erik och Gun Olsson

Årsmöte Sydöstra Föreningen

Sydöstra Föreningens årsmöte den 4 mars hölls på Smålandsgården i Örserum

ORDFÖRANDE BÖRJE ADOLFSSON

öppnade det 43:e årsmötet och hälsade de närvarande medlemmarna varmt välkomna. En tyst minut hölls för saknade vänner och medlemmar.

TILL ORDFÖRANDE för mötet valdes

Ulf Jönson och till sekreterare Ann Karlsson.

Vidare hölls en rad av val till ledamöter, revisor, valberedning, suppleant och ombud. Ordföranden Börje Adolfsson omvaldes på två år.

MÖTESFÖRHANDLINGARNA fortskred

enlig dagordningen, mötet gav enhälligt styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret. Verksamhetsplan och budget för 2017 antogs också enhälligt av medlemmarna.

Text: Rune Wikenfors

Foto: Jan E Jakobsson

Börje Adolfsson öppnade mötet.

Efter avslutade mötesförhandlingar avnjöts lunch i Smålandsgårdens restaurang.

Årsmöte Örebro och Värmlands län

Välbesökt årsmöte i föreningen i Örebro och Värmlands län

Barbro Arvidsson lämnar styrelsen efter 10 år.

DEN 19 MARS höll föreningen för Örebro och Värmlands län årsmöte på restaurang Svalan, Brunnsparken i Örebro. 19 medlemmar deltog, nästan hälften av våra medlemmar.

Efter förhandlingarna berättade Hans Gustafsson, överläkare och ledamot i Laryngfondens styrelse, om fondens verksamhet och förändringar vid sjukhuset i Örebro.

BARBRO ARVIDSSON lämnade vid årsmötet styrelsen. Barbro har haft olika uppgifter i styrelsen sedan 2007. Senaste åren har hon varit sekreterare. Hon har även haft uppdrag i förbundet. Barbro har betytt mycket för vår förening. Vi tackade Barbro med blommor och en present.

**Text: Sture Fischer
och Halvor Eriksson**

Foto: Jan-Erik Andersson

Konferens

Nationell konferens om samband mellan mat och cancer

24 JANUARI 2017 anordnades en konferens av Dietisternas Riksförbund, Regionala cancercentrum och World Cancer Research Fund international i Göteborg.

Konferensprogrammet genomfördes också i Malmö och Stockholm.

Huvudtalare var Dr Rachel Thompson, World Cancer Research Fund (WCRF).

Hon berättade om den största pågående granskningen av vetenskapligt underlag om kostvanor, fysisk aktivitet, vikt och cancer.

UNGEFÄR 1/3 av de vanligaste cancerformerna skulle kunna förebyggas med kost, fysisk aktivitet och genom att hålla en hälsosam vikt.

Man bör vara fysiskt aktiv i minst 30 minuter varje dag och minimera stillasittandet, äta mer varierat intag av fullkornsprodukter, grönsaker, frukt och baljväxter (bönor, ärtor, linser). Begränsa intaget av energirika och näringsfattiga livsmedel såsom godis, chips och bakverk. Undvika sötade drycker såsom läsk och saft och begränsa intaget av

Dr Rachel Thompson.

juice. Begränsa intag av salt genom att minska saltet i maten och äta mindre av processad mat, som färdiglagade rätter och halvfabrikat då de ofta innehåller stora mängder salt. Undvika möjliga livsmedel som kan innehålla aflatoxiner, inte äta mer än 500 g (tillagad vikt) per vecka, av rött kött, till exempel kött från ko, gris och lamm, helst inget alls av charkuterier, såsom rökt skinka, leverpastej, salami, korv,

kassler och bacon. Välj gärna vegetariska rätter samt rätter med fisk, kyckling eller annat fågelkött.

I cancerförebyggande syfte är det bäst att inte dricka alkohol.

Du som har behandlats för cancer rekommenderas också att följa dessa råd för att förebygga återfall och minska risken att drabbas av andra sjukdomar. Om specifika råd behövs just för dej, be läkare om remiss till dietist.

Grönsaker med lågt stärkelseinnehåll kan minska risken för Mun- och Halscancer

Exempel på grönsaker med lågt stärkelseinnehåll är broccoli, spenat, grönkål, morot, kål, sallad, tomat, kålrot, purjolök och palsternacka. Även frukt minskar cancerrisken.

En mycket intressant och lärorik dag som jag fick närvara vid och lyssna på alla diskussioner.

**Text och foto:
Annika Ljungström**

MEDLEMSANSÖKAN

Jag vill bli medlem

NAMN:

ADRESS:

POSTNUMMER/ORT:

E-POSTADRESS:

TELEFON:

Klipp ur kupongen, lägg den i ett kuvert, skriv FRISVAR, Mun- & Halscancerförbundet, 20403787, 170 07 Solna

Läs mer om oss på vår hemsida: www.mhcforbundet.se

RCC-möte

TVÅ GÅNGER OM ÅRET träffas våra representanter i de sex regionala cancercentrum (RCC) som finns i landet. Mötena handlar om ömsesidig information och erfarenhetsutbyte. Tidningen har tidigare tagit upp bakgrunden till bildandet av RCC men en kort resumé kan vara på sin plats. Vi går tillbaka till 2009. Då presenterade en statlig utredning sitt förslag om insatser mot cancer. En nationell cancerstrategi (SOU 2009:11). Utredningen visade på de dystra prognoserna om en kraftig ökning av antalet personer som lever med cancer och enligt utredningens bedömningar skulle antalet komma att fördubblas till 2030. Mot den bakgrunden föreslog utredningen flera åtgärder. Preventionen måste förbättras, cancervårdens organisation utvecklas, det nationella samarbetet blir allt nödvändigare och måste få en fastare form. Utredningen hade flera viktiga förslag. Ett av dem resulterade i att sex regionala cancercentrum bildades, ett i varje hälso- och sjukvårdsregion. I de regionala cancercentrumen har särskilda patient- och anhörigråd tillkommit och där ingår olika patientorganisationer. MHCF är representerat genom att företrädare för de regionala föreningarna ingår i råden. En viktig uppgift här är att stärka patienternas ställning, vilket sker genom:

- En individuell, skriftlig vårdplan för varje patient
- Cancerpatienten ska få stöd av en kontaktsköterska
- Patientrelaterade uppgifter ska användas i arbetet att utveckla cancervården
- Patienten har rätt till en förnyad bedömning (second opinion)

MÖTEN MED REPRESENTANTERNA i RCC brukar samordnas med andra sammankomster, som med riksstämman på våren och med ett ordförandemöte på hösten. Denna vår samlades man i maj i samband med riksstämman. Här lämnas en kortare redogörelse av vad som avhandlades under detta möte.

Owe Persson informerade om aktuella frågor inom förbundet, särskilt om förberedelserna inför medverkan i Almedalsveckan i sommar.

Annika Ljungström berättade om ett möte hos RCC-väst, där hon lämnade information om patientupplevelser i vården. Annika har också deltagit i ett vårdprocessmöte och där talat om föreningens verksamhet. Sedan en tid tillbaka är båda tjänsterna som kontaktsjuksköterska vakanta vid Sahlgrenska sjukhusets ÖNH-klinik. Rekrytering pågår och så snart tjänsterna är tillsatta kommer Annika att etablera kontakt mellan föreningen och kontaktsjuksköterskorna.

I söder har föreningen distribuerat informationsmaterial om vår organisation till samtliga berörda sjukhuskliniker.

Inom sydöstra området har SKLK (Sveriges kommuner och landsting) genomfört en seminarieserie om standardiserade vårdförlopp.

I april genomfördes i Norrland RCC-dagarna med information från flera patientföreningar om erfarenheter av vården.

Avslutningsvis presenteras här en komplett och aktuell lista över våra företrädare i patient- och anhörigråden inom RCC:

Uppsala/Örebro	Anita Cole
Stockholm/Gotland	Marie Robertsson och Christina Salonen Andersson
Södra Sverige	Gun och Jan-Erik Olsson och Jeanette Andersson
Västra regionen	Annika Ljungström
Sydöstra regionen	Börje Adolfsson och Bertil Gustavsson

Text: Ulf Jönson

GÅ IN OCH TITTA PÅ VÅR HEMSIDA

www.mhcforbundet.se

Mun- & Halscancerförbundet Läns och regionalföreningar med kontaktpersoner

Mun- & Halscancerföreningen Norrland

OWE PERSSON
Magasingatan 13, 903 27 Umeå
Tel: 090-19 10 32. Mobil: 0703-92 63 15
E-post: owe.persson@umea.se

Mun- & Halscancerföreningen, Gävleborg

KENNETH RUBENSSON
Masurgatan 7, 804 31 Gävle
Tel: 026-19 52 42, mobil: 0703-77 80 86
E-post: ruben7@tele2.se

Mun- & Halscancerföreningen Dalarna

LENA LUNDSTRÖM
Hantverkaregatan 3, 771 53 Ludvika
Mobil: 072-330 09 23
E-post: lena.lundstrom54@live.se

Mun- & Halscancerföreningen Uppland

STAFFAN HAGELIN GILLE
Heidenstamsgatan 55, 754 27 Uppsala
Tel: 070-469 33 50
E-post: mhcfuppland@gmail.com

Mun- & Halscancerföreningen Örebro och Värmlands Län

HALVOR ERIKSSON
Sirbo 315, 693 94 Åtorp
Tel: 0586-73 20 27. Mobil: 0706-32 02 71
E-post: halvor.eriksson@telia.com

Mun- & Halscancerföreningen Västmanlands Län

EVA KNUTS ERIKSSON
Myrby gård 1, 725 96 Västerås
Mobil: 070-898 01 75.
E-post: eva@myrbygard.se

Mun- & Halscancerföreningen Stockholms Län

GUNNAR SCHNEIDER
Fiskarstugan 1, 746 93 Bålsta
Tel & Fax: 0171-535 54
Mobil: 073-071 84 44
E-post: g.schneider@telia.com

Sydöstra

Mun- & Halscancerföreningen

BÖRJE ADOLFSSON
Kungsvägen 26 B, 595 51 Mjölby
Tel: 0142-160 06
e-post: borlis@spray.se

Mun- & Halscancerföreningen Göteborg

ANNIKA LJUNGSTRÖM
Norra Rydsbergsvägen 60, 443 50 Lerum
Tel: 0302-131 22, mobil: 0705-26 25 34
E-post: ljungstrom.lerum@telia.com

Hallands Laryngförening

BENGT SVENSSON
Box 48
Oskarströmsvägen 29, 313 02 Sennan
Mobil: 0707-92 08 35
E-post: bengt-goran@hotmail.com

Mun- & Halscancerföreningen, Södra Sverige

ANNIKA AXELSSON
Liedbergsgatan 3 B, 352 30 Växjö
Tel: 0470-834 67
Mobil: 070-360 18 16
E-post: annika47axelsson@telia.com

Mun- & Halscancerförbundet

KRISTINA HENRIKSSON, ZOFIA KIJEK

Barks väg 14, 170 73 Solna
Tel: 08-655 83 10
E-post: kansli@mhcforbundet.se
Hemsida: www.mhcforbundet.se

Ni i föreningarna kan hjälpa redaktionen

Vi vill tacka för de bidrag som kommit in till Mun&Hals. Det är roligt att läsa det som kommit in. Hoppas ni fortsätter så.

Bidragen behöver inte handla om vår funktionsnedsättning.

Det kan vara en liten händelse eller incident på 4 rader eller ett A4. Allt är lika välkommet. Varför inte en rolig historia eller egen berättelse om dig själv. Så kör hårt med pennan eller datorn.

Känn dig som en redaktionsmedlem. Försök innan ni skickar in ert material att om möjligt få det digi-

taliserat och helst skickat på e-post, CD eller diskett.

Grovsortera gärna era bilder som är suddiga eller som ni bedömer är ointressanta. Skicka bara de ni vill ha med.

Glöm inte att skriva texter till bilderna och gärna mellanrubriker.

Varma hälsningar från redaktionen

Kansliets telefontider

tisdagar – torsdagar kl. 09.00 – 12.00

Telefon: 08-655 83 10

E-post: kansli@mhcforbundet.se

Hemsida: www.mhcforbundet.se

Semesterstängt vecka 27 t.o.m. vecka 31

PROVOX[®] Luna[™]

Bättre Nätter

Bättre Dagar

En ny lösning för natten för att hjälpa dig att förbereda dig för bättre dagar

Provox Luna har utformats för att hjälpa till att förbereda dig för bättre dagar.

Provox Luna HME ger överlägsen befukning jämfört med andra HME kassetter och har ett lågt andningsmotstånd som gör det enkelt att andas på natten.

Provox Luna Adhesive är mjuk och smidig och hjälper till att lugna och svalka huden medan du sover.

Använd Provox Luna på natten för att sova mer bekvämt och göra dig redo för en aktiv dag.

Upplev skillnaden!

Ring oss för mer behöver information:
Tel: +46 (0)415 19820 • Email: kundtjanst@atosmedical.com • Web: www.atosmedical.com

© Atos Medical AB, Sweden.

**Sov mer bevämt
Lugnar huden
Förbättrar din lunghälsa**

Atos
Atos Medical Your voice